

KOŠECA PRÍSTAVBA A ROZŠÍRENIE KAPACITY ZÁKLADNEJ ŠKOLY PRÍSTAVBA A STAVEBNÉ ÚPRAVY

---

stupeň PD:	stavebné povolenie
investor:	Obec Košeca, Hlavná 36/100, 018 64 Košeca
gen. projektant:	arkon ateliér s.r.o. žilinská 790/17, 017 01 povážská bystrica
autor projektu:	Ing. arch. Dušan Chupáč
zodp. projektant akcie:	Ing. arch. Dušan Chupáč
zákazkové číslo:	2019/017
dátum spracovania:	november 2019

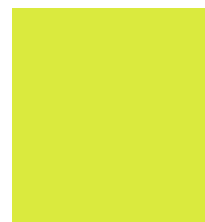
diel:	E1.1 Technická správa
-------	-----------------------

projektant dielu:	Ing. Marcela Kolumberová
-------------------	--------------------------

zodp. projektant dielu:	Ing. arch. Dušan Chupáč
----------------------------	-------------------------

zákazkové číslo:	2019/017
------------------	-----------------

sada číslo:

PROJEKTOVÁ DOKUMENTÁCIA REŠPEKTUJE A JE V SÚLADE SO VŠETKÝMI PLATNÝMI SLOVENSKÝMI TECHNICKÝMI NORMAMI.

Priebeh stavebných prác musí byť vykonávaný pod dohľadom stavebného dozoru.
Svojvoľné zmeny a úpravy konštrukcií sú neprípustné.

1. ÚČEL OBJEKTU, ÚČELOVÉ JEDNOTKY, KAPACITA, ZASTAVANÁ PLOCHA

Podnikateľským zámerom investora pri vytváraní zadania na predmetný objekt bolo vyprojektovanie prístavby a stavebných úprav základnej školy v Košeci.

Prístavba zš:

Prístavba - jednopodlažná časť:

Úžitková plocha 1NP: 284,65 m²

Prístavba - dvojpodlažná časť:

Úžitková plocha 1NP: 236,60 m²

Úžitková plocha 2NP: 236,42 m²

Úžitková plocha prístavby - celkom: 521,25+236,42 = 757,67 m²

Zastavaná plocha : 609,48 m²

Výška hrebeňa strechy od +0,0: +4,00m, +7,950m, +8,200m, +8,450m

Úroveň ±0,00= úroveň 1np existujúcej ZŠ = 254,05mm Bpv

Stavebné úpravy v existujúcom objekte zš:

Úžitková plocha rekonštr. hygienických priestorov v existujúcom objekte základnej školy
1np=44,18m² + 2np=34,94m²

2. ARCHITEKTONICKÉ, VÝTVARNÉ A FUNKČNÉ RIEŠENIE.

Predmetom riešenia dokumentácie pre stavebné povolenie je vypracovanie návrhu prístavby základnej školy v obci Košeca + drobné stavebné úpravy v existujúcom objekte školy.

Základná škola má nedostatočné priestorové kapacity nakoľko má veľký počet žiakov zo širokej spádovej oblasti. Existujúci objekt základnej školy má nedostatočný počet kmeňových učební, odborných učební, a nemá ani vlastnú jedáleň s kuchyňou.

Navrhovaná prístavba základnej školy je riešená v centre obce Košeca neďaleko cesty prvej triedy I/61, na rovinatom pozemku vymedzenom existujúcim objektom základnej školy, v nadväznosti na existujúce spevnené plochy. Osadenie a členenie prístavby je realizované tak, aby bola v maximálnej miere rešpektovaná vhodná orientácia jednotlivých priestorov podľa ich funkčného využitia.

Architektonické riešenie sa snaží využiť výhody pozemku, jeho lokalitu, proporcie a osadenie v teréne.

Prístavba pozostáva z jednopodlažnej časti – kuchyne s jedálňou a z dvojpodlažnej časti – prístavba učební. V rámci stavebných prác sa doplnia v pôvodnom objekte základnej školy nové hygienické priestory na 1np aj 2np.

Kapacita školskej kuchyne bude do 300 jedál s cca 100 miestami na sedenie v jedálni.

Dvojpodlažnou prístavbou učební vzniknú 2 kmeňové učebne, 3 odborné učebne + dielne a miestnosť šatní.

Objekt prístavby bude bez podpivničenia s plochými strechami. Prístavba jednopodlažnej časti plynule nadväzuje na okolitý terén, bude výškovo osadená nižšie ako je prístavba dvojpodlažnej časti, ktorá bude výškovo nadväzovať na výškové úrovne jednotlivých podlaží existujúceho objektu základnej školy.

Dispozičné riešenie:

Prístavba - Jednopodlažná časť

Na priestory prestrešeného hlavného vstupu do objektu nadväzuje vstupná hala s šatňou a umývárkou pre žiakov. Vľavo od hlavného vstupu sa nachádza priestor jedálne cca 25 stolov -100 miest na sedenie.

Na priestory jedálne nadväzujú priestory kuchyne so zásobovaním – chladeným skladoom suchým skladoom. Predpokladaná kapacita kuchyne do 300 jedál. V zadnej časti prístavby sa nachádza kancelária vedúcej kuchyne ako aj hygienické zázemie pre zamestnancov kuchyne. Zásobovanie kuchyne bude samostatne zo zadnej strany prostredníctvom navrhovanej spevnej plochy.

Na začiatku jedálne sa nachádza samostatná malá kuchynka so zázemím so samostatným vstupom z exteriéru pre potreby prenájmu sály.

Vpravo od hlavného vstupu sa nachádza schodisko s pojadznou plošinou pre imobilov kadiaľ je hlavný vstup do dvojpodlažnej prístavby a nových hygienických priestorov v pôvodnom objekte školy.

Prístavba - Dvojpodlažná časť

V prístavbe dvojpodlažnej časti sa na 1.np bude nachádzať priamo z chodby dielňa, kmeňová učebňa a šatne žiakov. Chodbový trakt nadväzuje na chodbu existujúcej zš. Z priestoru chodby bude možný prístup do exteriéru smerom ku existujúcej telocvični ako aj k vonkajšiemu ihrisku. Na konci chodby sa bude nachádzať samostatné exteriérové schodisko slúžiace ako únikový východ v prípade požiaru.

Na 2.np sa nachádzajú tri nové odborné učebne a jedna nová kmeňová učebňa.

Stavebné úpravy existujúca zš - Nové hygienické priestory

V mieste existujúcich šatní sa vybudujú nové wc pre ženy, mužov a wc imobil. Hygiéna na 2np sa upraví tak aby vznikli smostatné wc pre učiteľov a žiakov. Ostatné stavebné úpravy budú pozostávať zo stavebných prác z dôvodu prepojenia prístavby s existujúcou základnou školou.

3. ORIENTÁCIA NA SVETOVÉ STRANY, DENNÉ OSVETLENIE, OSLNENIE.

Hlavný vstup objektu školy bude cez navrhovanú prístavbu z nádvorja školy.

Osadenie a členenie prístavby je realizované tak, aby bola v maximálnej miere rešpektovaná vhodná orientácia jednotlivých priestorov podľa ich funkčného využitia.

Prístavbou sa čiastočne pritieni priestor učebne na 2.04 v existujúcej budove, doporučujeme preto vymeniť miestnosť 1.07 – zborovňa s miestnosťou 2.04 – učebňa, čím by sa zlepšili svetlotechnické požiadavky pre učebňu a na miestnosť zborovne by to nemalo negatívny vplyv, nakoľko sú kladené nižšie svetelné požiadavky pre tento priestor.

Denné osvetlenie a vetranie jednotlivých priestorov je zabezpečované oknami dostatočnej veľkosti. Priestory kuchyne, hygiény budú odvetrané núteným vetraním

4. STAVEBNO - TECHNICKÉ A KONŠTRUKČNÉ RIEŠENIE.

STAVEBNÉ ÚRAVY EXISTUJÚCICH PRIESTOROV ZŠ

Existujúce technické riešenie stavby:

Existujúci objekt základnej školy je riešený ako murovaný s 3 nadzemnými podlažiami so žb. trámovými stopami. Objekt je pôdorysného tvaru U. Objekt je čiastočne podpivničený so zapustenými hygienami. Strecha je valbová s dreveným krovom, strešný krytina škridla.

Búracie práce

Búracie práce budú pozostávať z odstránenia existujúcich exteriérových konštrukcií v mieste hlavného vstupu, kde má byť vybudovaný prístavba zš. A z búracích prác v interiéri existujúcej zš z dôvodu vyhotovenia nových hygienických priestorov a vyspravenia priestorov z dôvodu prepojenia pôvodnej zš s novou prístavbou.

V exteriéry sa odstráni existujúce prestrešenie nad hlavným vstupom do objektu. Odstránením príslušných spevnených plôch.

Vybúraním okien, dverí, nášľapných vrstiev podláh, vybúranie parapetov okien, odstránenie ex. kamenného obkladu z fasády objektu, odstránenie sanity v hygienických zariadeniach, odstránenie existujúceho zateplenia podľa potreby.

Na 2np je potrebné v nosnej stene vyhotoviť nový otvor. Pred začatím búracích prác je potrebné overiť existenciu nosných prekladov nad otvorom. Nosný preklad by sa mal nachádzať v dvoch výškových úrovniach. Podľa aktuálne stavu je potrebné zhodnotiť či je potrebné zhotoviť nový nosný preklad alebo je možné vybúrať otvor na úroveň druhého nosného prekladu čím je možné výšku otvoru zväčšiť na maximum – podrobnosti vid' výkres rezu búracích prác.

- existujúce konštrukcie sú zakreslené podľa fragmentov pôvodnej projektovej dokumentácie, na základe vizuálnej obhliadky objektu (konštrukcie skryté pod podlahami, obkladmi a pod. nebolo možné overiť)
- na stavbe bolo vykonané kontrolné zameranie niektorých konštrukcií, ostatné konštrukcie sú zakreslené orientačne
- pred začatím prác vyhotoviť na stavbe podrobný stavebno-technický prieskum
- v prípade zistenia rozdielu medzi projektovou dokumentáciou a skutkovým stavom priamo na stavbe je potrebné informovať projektanta a statika stavby, prehodnotiť navrhované technické riešenia objektu
- búracie práce vyhotoviť v rozsahu podľa uvedenej projektovej dokumentácie
- počas búracích prác preveriť existenciu rozvodov vnútorných inštalácií, v prípade potreby preložiť rozvody do inej polohy

Pred realizáciou stavby je potrebné odstrániť existujúci objekt skladu nachádzajúceho sa neďaleko školy, ako aj výrub stromov - vzrastlej zelene v mieste navrhovanej prístavby zš. Odstránenie existujúceho objektu a výrub stromov je riešený v samostatnej časti projektovej dokumentácie.

Búracie práce vyhotoviť po vytýčení objektu prístavby zš, nakoľko tieto dva objekty majú na seba vzájomný vplyv a je potrebné zosúladiť rozmiestnenie otvorov podľa aktuálneho stavu priamo na stavbe.

Navrhovaný stav

V mieste existujúcich šatní na 1np a hygien na 2np sa vyhotovia nové hygieny wc ženy, wc muži a wc imobil.

Vyhotovia sa murované priečky podľa potreby. Existujúce omietky sa vyspraví podľa potreby, vyhotovia sa nové rozvody vnútorných inštalácií, nové obklady, podlahy, na existujúce okná sa nalepí mliečna fólia, fasádu existujúcej školy je potrebné vyspraviť podľa potreby po vybudovaní prístavby zš.

Podkladné vrstvy podláh je potrebné dorovnať tak, aby sa zrovnali jednotlivé výškové nerovnosti daných priestorov a nášľapné vrstvy nových a pôvodných podláh boli na jednej úrovni.

NAVRHOVANÁ PRÍSTAVBA ZÁKLADNEJ ŠKOLY

Vytýčenie stavby:

Pred začatím výkopových prác je potrebné preveriť všetky podzemné siete, požiadať správcov o ich vytýčenie a v prípade výkopov v ich blízkosti je potrebné výkopy vykonať ručne, tak aby boli dodržané ochranné pásma podľa požiadaviek správcov jednotlivých inžinierskych sietí.

Pred začatím stavebných prác je potrebné vyhotoviť prekládku verejného plynovodu s prekládkou existujúcej plynovej prípojky, prekládku existujúcej el. prípojky, prekládku existujúceho areálového vodovodu, zaslepenie existujúceho vedenia areálovej splaškovej kanalizácie, prekládku vzdušného areálového vedenia slaboprúdu – školského rozhlasu (prekládku slaboprúdu nie je predmetom tejto projektovej dokumentácie. V prípade zistenia existencie inej inžinierskej siete ako je predpoklad, je potrebné zabezpečiť jej prekládku v rámci vyvolaných investícií počas realizácie stavby.

Pred začatím výstavby je potrebné vyhotoviť vytýčenie prístavby zš. Bod pre polohové vytýčenie prístavby je ľavé ostenie otvoru na 1np pri vstupe do existujúcej zš a ľavé ostenie otvoru na 2np. Ostenie otvoru je potrebné očistiť od kamenného obkladu, z fasády je potrebné odstrániť zatepl'ovací systém, tak aby bolo možné vyhotoviť dilatáciu o hr. 50mm.

Prístavbu zš je potrebné vytýčiť aj výškovo tak, aby úroveň podláh prístavby a pôvodnej zš boli na jednej výškovej úrovni. Výškový bod pre vytýčenie = úroveň podlahy 1.02 a 2.01 – existujúcej budovy zš.

Zemné práce:

V mieste navrhovanej prístavby a spevnených plôch sa odoberie ornica hr.300 mm a uloží na pozemku, miesto určí investor. Ornica bude následne po ukončení stavebných prác použitá pri parkových a sadových úpravách.

Samotné výkopové práce sa doporučuje prevádzať strojne a tesne pred betonážou základov je potrebné ručné začistenie až na základovú škáru. Vyťaženú zeminu je potrebné odvieŕ na vopred určenú skládku, na stavenisku sa ponechá iba zemina určená na spätné zásypy. Po odkrytí základovej škáry k jej preberaniu prizvať statika a geológa.

Spätné zásypy a násypy pod konštrukciami je potrebné zhutniť na únosnosť 0,25 MPa!

Základy:

Všetky nosné konštrukcie sa založia na základových pásoch z monolitického betónu.

Všetky základové konštrukcie pod obvodovými múrmi je potrebné založiť do nezamrzajúcej hĺbky, čo je v danej oblasti 1200 mm pod upravený terén a min. 650 mm do rastlého terénu. Objekt je založený na monolitických základových pásoch výšky 800mm v mieste žb.stĺpov š.1000mm. Na základové pásy sa vymuruje základové murivo z debniacich tvárnic Premac

DT30 hr.300 mm, do ktorých sa vloží konštrukčná výstuž podľa návrhu statiky. Nad debniacimi tvarovkami sa vyhotoví podkladný betón vystužený kari sieťou. Všetky základové konštrukcie je potrebné vystužiť podľa návrhu statiky.

Prístavba základnej školy sa oddilatuje od existujúceho objektu základnej školy tep. izoláciou styrodur hr. 50mm. Dilatácia sa vyhotoví aj medzi prístavbou jednopodlažnej a dvojpodlažnej časti.

Nakoľko úroveň podlahy jednopodlažnej časti – kuchyne s jedálňou je o 750mm nižšie ako je úroveň $\pm 0,000$, úroveň základovej škáry sa bude postupne prehĺbovať.

Pred betonážou základov je potrebné na pôdoryse osadiť všetky ležaté rozvody, prípojky a prestupy základmi podľa projektov jednotlivých profesií, zo základových pásov nechať trčať kotevnú výstuž do debniacich tvaroviek (napr. fi PREMAC) zalievaných betónom.

V prípade že sa počas výkopových prác zistí iné podložie ako je predpokladané (iná zemina, hladina podzemnej vody, zosuvy pôdy) je nutné prehodnotiť zakladanie objektu, kontaktovať projektanta. K prebratiu základovej škáry prizvať statika a geológa.

Základy ako aj suterénne steny budú zaizolované tep. Izoláciou styrodur hr. 150mm.

V mieste zakladania prístavby zš prispôbiť-prehĺbiť úroveň základovej škáry hĺbke existujúcich základov.

Nakoľko nebola vykonaná sonda pre určenie hĺbky základovej škáry existujúcej zš. predpokladáme že hĺbka základov je dostatočná, v prípade iného skutkového stavu zisteného priamo na stavbe v čase realizácie je potrebné prizvať projektanta a statika pre určenie spôsobu sanácie existujúcich základov – ich podbetónovanie.

Základové konštrukcie pod vonkajšie prestrešenia vstupov budú riešené prostredníctvom základových pätiiek.

Exteriérové schodiská budú mať samostatné základové konštrukcie opreté o rozšírené základové pásy stavby.

Zvislé nosné konštrukcie:

Obvodové a vnútorné nosné konštrukcie budú tvorené keramickými tvarovkami porotherm 30 na celoplošnú maltu porotherm. Piliere medzi oknami v učebniach budú z debniacich tvaroviek premac DT30. v mieste jedálne budú žb. trámy stropu opreté do žb. zvislých stĺpov. Deliace steny medzi učebňami budú z akustických keramických tvaroviek porotherm 17,5 AKU a porotherm 25 AKU murovaných na ťažkú vápenno cementovú maltu.

Dilatácie

Prístavba objektu bude oddilatovaná od existujúcej stavby základnej školy.

Dilatácia bude aj v rámci prístavby medzi jednopodlažnou a dvojpodlažnou stavbou.

Vodorovné nosné konštrukcie:

Stropy budú žb. monolitické po obvode stužené obvodovým vencom. Stropy nad kuchyňou budú žb. monolitické podopreté žb. trámami.

Všetky nosné konštrukcie vyhotovíť podľa projektového dielu statiky.

Prestupy prierazy a drážky cez nosné konštrukcie je nutné vyhotovíť podľa projektovej dokumentácie jednotlivých profesií.

Strecha

Strechy nad prístavbou sú ploché jednoplášťové s fóliovou strešnou izoláciou mechanicky kotvenou. Povrchová úprava strechy nad jednopodlažnou časťou prístavby bude tvorená extenzívnou zeleňou. V streche sa budú nachádzať dva svetlíky Velux, z dôvodu presvetlenia vstupných priestorov. Atiky striech nad dvojpodlažnou časťou sú žb. v rôznych výškových úrovniach.

Strechy budú odvodnené podtlakovým systémom – Pluvia. Strecha nad chodbou medzi učebňami bude odvodnená vyhrievaným prierazom topwet do vonkajšieho dažďového zvodu.

V atikách striech vyhotoviť poistné prepady topwet.

Vody zo striech budú zaústené do vsaku na pozemku investora.

V streche vyhotoviť dilatácie podľa potreby.

Vnúterné priečky:

Vnúterné deliace priečky sa vyhotovia z priečkových tehál 11,5 a 14 na celoplošnú maltu porotherm. Zvislé dažďové zvody – pluvie budú obalené sádkartónovou predstenou s dvojitém opláštením. Dutinu medzi pluviou a sádkartónom obaliť akustickou izoláciou.

Steny je nutné presieťkovať a omietnuť.

Na zmenšenie rizika vzniku trhliniek v mieste styku nosných stien a priečok je potrebné uvažovať vo vnútorných nosných moduloch s previazaním muriva stien a priečok už pri realizácii hrubej stavby.

Schodisko

Na chodbový trakt dvojpodlažnej prístavby sa napája exteriérové ocelové požiarne schodisko. Nosné prvky schodiska budú kotvené do žb. prvkov dvojpodlažnej prístavby. V mieste podesty je potrebné v stene vyhotoviť bet. kapsu pre možnosť ukotvenia. Pochôdzne plochy budú tvorené ocelovým pororoštom.

Podlahy:

Podlahy sú navrhnuté v priestoroch jednopodlažnej prístavby z protišmykovej keramickej dlažby / gress. V priestore kuchyne bude liata podlaha Basf vhodná do takéhoto priestoru. Pod podlahu v kuchyni vyhotoviť náterovú hydroizoláciu.

Podlahy na chodbách dvojpodlažnej prístavby budú liate. Učebne a dielne budú mať nášľapnú vrstvu z vinylu.

Protišmykovosť podlahy musí byť v súlade uvedeným typom priestoru, v ktorom bude použitá.

Podlaha na exteriérovom požiarnom schodisku bude z ocelového pororoštu.

Vnúterné povrchové úpravy:

Vnúterné omietky sú hladké vápenno-cementové resp. sadrové na murovaných prvkoch. V rámci vnútorných omietok vyhotoviť sieťky z dôvodu eliminovania trhlín.

Na konštrukciách sádkartónu sú omietky hladké sadrové. V hygienických priestoroch bude vytiahnutý na zvislé steny keramický/gressový obklad. Výška obkladu v hygienických priestoroch a kúpeľniach bude na svetlú výšku resp. podľa požiadavky investora.

V priestore kuchyne budú umývateľné steny vyhotovené náterom/keramický obklad. Na stenách chodieb a učební vyhotoviť ochranný náter – odolný voči oderu do výšky 1,5m.

V mieste dilatácií použiť podomietkové dilatačné lišty.

Oceľové časti konštrukcii, ktoré sú zabudované do stavebných konštrukcii, je potrebné povrchovo upraviť náterom proti korózii.

Vonkajšie povrchové úpravy:

Vonkajšia fasáda bude zateplená kontaktným zateplovacím systémom s minerálnej vlny hr.150mm a omietnutá fasádnou omietkou Baumit – silikónová. Fasáda objektu bude členená dodatočnou tp. Izoláciou / alt. prvkami rekunst na obdĺžniky. Vnútna plocha obdĺžnikov bude vyhotovená z fasádnej omietky v dekore tehly, lemy budú v dekore betónovej stierky.

Sokel objektu bude zateplený, omietnutý soklovou fasádnou omietkou.

Vonkajšie oceľové schodisko ako aj oceľové prestrešenia vstupov, zábradlia ošetriť ochranným náterom, finálna farba antracit. Oceľové časti konštrukcii, ktoré sú zabudované do stavebných konštrukcii, je potrebné povrchovo upraviť náterom proti korózii.

V mieste dilatácií použiť podomietkové dilatačné lišty.

Podhľady:

Všetky priestory v rámci interiéru budú bez podhľadu, stropy budú omietnuté interiérovou vápennocementovou alt. sadrovou omietkou + maľba.

Plný sadrokartónový podhľad bude iba v priestore kuchyne.

Výplne otvorov:

Okná budú nové plastové s izolačným trojsklom, zasklené steny, vstupné dvere budú hliníkové s izolačným trojsklom.

Interiérové dvere budú drevené s oceľovou zárubňou.

Dvere do učebné budú mať skladanú oceľovú zárubeň na celú šírku ostenia otvoru.

Skladby konštrukcií:

Podrobný popis technického riešenia stavby vid' výkresová dokumentácia.

Pri všetkých prácach a postupoch dodržať technologický postup daný výrobcom stavebného materiálu.

Upozornenia:

- Prestupy vnútorných inštalácií cez stropy, nosné steny a priečky vyhotoviť podľa projektovej dokumentácie jednotlivých profesií dodatočným vŕtaním a sekaním na stavbe
- prestupy cez existujúce nosné konštrukcie vyhotoviť podľa PD statiky.
- Prierazy v strope - v mieste inštalčných šácht – bytov dobetónovať.
- Skoordinovať osadenie jednotlivých rozvodov vnútorných inštalácií
- pred začatím stavebných prác je nutné vytýčiť trasy všetkých podzemných vedení inžinierskych sietí. Pri súbehu, križovaní inžinierskych sietí je nutné dodržať dovoľené vzájomné vzdialenosti podľa platných STN
- všetky rozmery vyplývajúce z PD pred výrobou a započatím prác premerať na stavbe a skoordinovať s požiadavkami ostatných profesií

Bezpečnosť a ochrana zdravia pri práci

Počas výstavby je nutné dodržiavať všetky vyhlášky, zákony a normy o bezpečnosti práce a technických zariadení pri stavebných prácach. Starostlivosť o bezpečnosť pri práci a ochrana zdravia na stavbe je základnou povinnosťou vedenia stavby, ktorú vo všeobecnosti ukladá zákonník práce.

Pri výstavbe je nutné, aby dodávateľ stavby dodržal všetky technické a technologické predpisy, platnú legislatívu a normy, ktoré súvisia s vykonávanou prácou.

Zhotoviteľ je povinný na stavbe zabezpečiť bezpečný výkon činností na stavenisku. Všetci pracovníci zhotoviteľa, ako aj poddodávateľov musia byť pred začatím prác na stavbe vyškolení a poučení o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a musia používať predpísané ochranné prostriedky a pomôcky. O poučení a pravidelnom preškoľovaní zamestnancov sa vyhotoví písomný záznam, ktorý každý dotknutý zamestnanec potvrdí svojim podpisom. Na stavbe musí byť umiestnená lekárnička so základnými prostriedkami prvej pomoci.

- Stavenisko musí byť oplotené a zabezpečené uzamykateľnou bránou a označené tabuľou so základnými údajmi o stavbe a výstražným upozornením o zákaze vstupu na stavenisko nepovolánym osobám a bezpečnostnými značkami.
- Dodávateľ stavby musí zabezpečiť usmernenie a organizáciu všetkých zúčastnených subdodávateľov tak, aby sa vylúčili strety, ktoré by mohli byť príčinou úrazov.
- Opravy a údržbu stavebných strojov a mechanizmov je možné vykonávať iba vo vypnutom stave, pracovníkom na to určeným, s príslušnou kvalifikáciou.
- Pracovníci musia byť oboznámení s miestom, kde sa na stavenisku nachádzajú hlavný uzáver plynu a vody a hlavný vypínač elektrického prúdu.
- Pri výstavbe treba dodržať všetky ustanovenia pre práce vo výškach.
- Pri výkopových prácach vo väčších hĺbkach ako 1,3 m je potrebné zabezpečiť paženie.

Všetky jamy a ryhy musia byť ohradené ochranným zábradlím s výškou min. 1,1 m.

Skládky, sklady a jednotlivé miesta na uskladnenie materiálu sa nesmú umiestňovať na verejných komunikáciách a v priestoroch trvalo ohrozovaných dopravou bremien. Skladovacie plochy musia byť urovnané, odvodnené, spevnené. Pri skladovaní materiálov sa musí zaistiť ich bezpečný prísun a odber v súlade s postupom stavebných prác.

Zariadenia skládok sa musia riešiť tak, aby umožnili skladovanie, odoberanie alebo dopĺňanie dielcov a prvkov v súlade s požiadavkami výrobcu bez nebezpečenstva ich poškodenia.

Pri stavebných prácach za zníženej viditeľnosti sa musí zabezpečiť dostatočné osvetlenie.

O bezpečnostných opatreniach musia byť informovaní všetci pracovníci stavby, náležite vyškolení a vedomí si nevyhnutnosťou ich dodržiavania.

Pri prácach vykonávaných na verejných komunikáciách, ktoré z prevádzkových dôvodov nemožno ohradiť, je potrebné zaistiť bezpečnosť prevádzky alebo osôb napr. riadením prevádzky alebo strážením a opatriť výstražným osvetlením.

Súčasťou dodávateľskej dokumentácie je aj technologický alebo pracovný postup spracovaný zhotoviteľom stavby, v ktorom budú zakomponované požiadavky a opatrenia z hľadiska ochrany zdravia a bezpečnosti práce.

Pred samotným zahájením stavebných prác musia byť splnené podmienky na predvýrobné práce na stavenisku, t.j. najmä riešenie šatní, WC, stravovania a zdravotníckej pomoci pre pracovníkov.

Pred začatím stavby je investor povinný oboznámiť organizácie, ktoré budú realizovať stavebné a montážne práce so všetkými skutočnosťami, ktoré by ich pri práci mohli ohroziť. Investor je taktiež povinný zabezpečiť vytýčenie všetkých inžinierskych sietí na pozemku.

Počas užívania stavby je rovnako nutné dodržiavať všetky bezpečnostné normy, predpisy a pravidlá platiace pre tento druh stavby a konkrétnych prevádzok.

**Časť Vykurovanie, Vetrание a klimatizácia, Zdravotechnika, Elektroinštalácie a Statika
vid'. jednotlivé diely projektovej dokumentácie.**

V Považskej Bystrici, november 2019